

Информация за изпълнение на етап на проект

Наименование на конкурса:
Конкурс за финансиране на научни изследвания - 2017 г.
Основна научна област:
Хуманитарни науки
№ на договор:
ДН 20/13 от 20.12.2017
Начална и крайна дата на проекта:
20.12.2017 - 20.12.2020
Заглавие на проекта:
Европейска идентичност на българския език: в търсене на нови изследователски и методически подходи
Базова организация:
СУ „Св. Климент Охридски“
Партньорски организации: не е приложимо
Ръководител на научния колектив (академична длъжност, научна степен, име):
Доц.д-р Атанас Атанасов
Общ размер на отпуснатото финансиране за първи етап:
59 200 лв.
Интернет страница на проекта (ако има такава):
Проектът надгражда създадената вече електронна платформа за български език, ezik.bg
Научни публикации по проекта:
Всички материали, презентации и стъпки в изследователската и практическа дейност по проекта могат да бъдат намерени на страницата на електронната платформа за български език - ezik.bg. Членовете на научния колектив работят и самостоятелно, и в сътрудничество в рамките на настоящия проект, в т.ч. имат редица участия в научни форуми, в които са представяни отделни сегменти от научната проблематика. В края на проекта всички доклади от проведената и предстояща конференция, както и други, свързани с темата, ще бъдат публикувани в два самостоятелни сборника, първият от които ще представя резултатите от изследователската част, а вторият - резултатите от методическата и приложна. Теоретични и практически разработки и резултати присъстват и на страницата на електронната платформа. Проектът е представян в различни научни формати в Милано, Линц, Белград, Форли, Венеция, Сегед. Изнесените доклади в Белград и Форли са публикувани в сборниците с доклади от събитията. Проектът и проведената в рамките на него конференция във Венеция е представена в сп. Българистика, бр.36. Всички материали са поместени на страницата и в електронния носител на отчета.

Описание на очакваните резултати по проекта (до 1 стр. в рамките на полето по-долу):

- Изготвено лингвистично проучване, с детайлен анализ и описание на българския език като балкански, славянски и европейски език в исторически, типологичен и сравнителен план на особеностите;
- Разработени модели за теоретично и практическо описание на българския език;
- Проучени и селектирани методически подходи и техники на преподаване на български език като чужд;
- Създадени дидактически методи, техники и средства на преподаване на български език като чужд, в основата на които да бъде заложен и сравнителният подход;
- Изработени практически пакети за работа при преподаване на филолози, нефилолози и като носители на даден език, като се отчитат и заложат неговите особености;
- Разработени стандарти/модели за изготвяне на електронни курсове по български език, базираци се на две различни методики: 1) комуникативен подход, общодостъпен курс на български език и 2) типологичен, специализиран курс на английски език;
- Наличие на централизиран портал, синхронизиращ усилията на експерти, изследователи и преподаватели по български език като чужд;
- Общодостъпен курс за самостоятелно обучение по български език;
- Шаблони за създаване на курсове, които лесно могат да бъдат модифицирани в съответствие със спецификата на майчиния език на обучаваните студенти;
- База от данни, съдържаща уроци, тестови задачи, учебни материали и т.н. – т.е. всичко необходимо за работа във всякаква среда (в учебен час, дистанционно, самостоятелно);
- Популяризираните резултати от изследванията, методическата и приложна дейност по проекта и установен диалог между преподаватели, лектори и учители в България и чужбина ще има дълготраен ефект върху цялостното представяне, изучаване и проучване на български език.

Надграждането на базата данни, разпространението на резултатите по проекта и разширяването на заинтересованите страни ще продължи и след приключване на проекта в изследователски, методически и приложни търсения, проучвания и разработки, които ще бъдат от съществена полза за преподаването на българския език както в България, така и извън нейните предели. В края на проекта Софийският университет ще разполага с първата до момента централизирана система за обучение по български език като чужд и по култура, литература и история на България, при това със специално обособено електронно пространство за българските лекторати по света в електронната платформа ezik.bg. Резултатите от самостоятелните

изследвания на научния колектив, дидактическата и приложна част ще продължат да бъдат популяризирани и след приключване на проекта, имайки предвид тяхната значимост и потенциал за дълготраен ефект върху изследванията, преподаването и изучаването на българския език като чужд в бъдеще. А във взаимната обвързаност се крият най-съществените приноси, които биха подсилили трайна устойчивост, разпространение, развитие и надграждане на резултатите. Направеното лингвистично изследване е основополагащо за бъдещи теоретични и приложни проучвания и разработки в областта на лингвистиката. Проектът има съществено влияние и за методиката на преподаване на чужд език, като обръща вниманието на преподаването на българския като такъв в реализирането на различни подходи. Участията в научни форуми и публикациите имат съществена роля за бъдещи изследвания в областта, за повишаването на компетентността на преподавателите и студентите.

Членове на научния колектив

Организации/участници¹	Бележка²
Базова организация: СУ „Св. Климент Охридски“	
Ръководител на научния колектив Доц-д-р Атанас Атанасов	
Участници:	
1. Доц.-д-р Атанас Росенов Атанасов	
2. Доц.д-р Златка Генчева УЧ	
3. Доц.д-р Илияна Кръпова УЧ	
4. Проф. Луцина Геберт УЧ	
5. Проф. Гулиелмо Чинкуе УЧ	
6. Гл.ас.д-р Цветана Димитрова	
7. Гл.ас. д-р Ася Атанасова Асенова	
8. Доц.д-р Недка Гарибова	
9. Гл.ас.д-р Красимира Колева	
10. Гл.ас.д-р Йорданка Велкова	
11. Проф.д-р Людмил Димитров	
12. Ас. Генчо Банев	
13. Доц.д-р Бисера Дакова	
14. Гл.ас.д-р Григор Григоров	
15. Гергана Христова (директор на неделно училище „Пейоо Яворов, Милано	

Постигнати резултати от изпълнението на проекта и кратък анализ на тяхната приложимост (до 1 стр. в рамките на полето по-долу)

1 Отбележете академичната длъжност, научната степен, име и фамилия на всеки участник като включите и участниците, които са работили по проекта не през целия период за изпълнение на проекта

2 Отбележете дали участникът в колектива е млад учен (МУ), постдокторант (ПД), докторанти (ДО) или студенти (СТ), или учен от чужбина (УЧ).

- 1) Изготвено лингвистично проучване, с детайлен анализ и описание на българския език като балкански, славянски и европейски език в исторически, типологичен и сравнителен план на особеностите: а) Изготвени и проведени анкети, имащи за цел да съпоставят листата от особености на българския език (SAE) спрямо майчиния език и езиците, които владеят студентите; б) Разработени модели за теоретично и практическо описание на българския език на база езиковите интерференции;

Подобен компактен анализ, който да проследи и интерпретира всички характерни лингвистични особености на европейските езици, изведени от SAE, по отношение на българския, се прави за първи път. По тази причина направеното изследване е основополагащо за бъдещи теоретични и приложни проучвания и разработки в областта на лингвистиката; В резултат на проучването разполагаме с цялостна съвременна лингвистична картина на българския език като европейски, балкански и славянски, тъй като бяха анализирани всички специфики на българския език с оглед SAE, а на свой ред се проследиха и нови феномени в областта на балканистиката и славистиката.

- 2) Обзор на методите, техниките и средствата за преподаване на чужд език, в т.ч. и електронни: а) Проучени и селектирани методически подходи и техники на преподаване на български език като чужд на база постигнатите резултати от изследователската част на проекта; б) Създадени дидактически методи, техники и средства на преподаване на български език като чужд, в основата на които да бъде заложен и сравнителният подход;
- 3) Единна база данни за преподаване и изучаване на български език – ezik.bg : а) Централизиране на електронен портал, синхронизиращ усилията на експерти, изследователи и преподаватели по български език като чужд, който гарантира качествено съдържание от теоретически и практически ресурси; б) Обособяване на рубрика „Лекторати“, предназначена за преподаването на български език като чужд в чужбина – в българските лекторати и неделни училища

Проектът има съществено влияние и за методиката на преподаване на чужд език, като обръща вниманието на преподаването на българския като такъв в реализирането на конкретни подходи (комуникативен, компаративен) и средства (в т.ч. и електронни), като адаптира съвременните образователни техники за преподаване и изучаване на български език като чужд. Заложената изследователска перспектива е ключът към методиката на преподаване в чуждоезиковото обучение. Типологическата обвързаност е в основата за изготвянето на допълнителните практически материали, упражнения и тестове, съобразени с приликите и разликите на българския език и този на основни езикови групи, с които се работи в България и в чужбина, където се изучава. В края на проекта ще разполагаме с теоретични и практически електронни ресурси, съобразени и с особеностите на различни езици, което предлага на практика специфичен подход за носителите на голяма част от европейските езици. Популяризираните резултати от научните изследвания, методическата и приложна дейност, установеният диалог между преподаватели, лектори и учители в България и чужбина дадоха резултат още в края на първия

етап и ще имат дълготраен ефект върху цялостното представяне, изучаване и проучване на български език. Проведените събития, участията на екипа в различни научни форуми, публикациите, настоящи и бъдещи, имат за цел разпространение на резултатите и финансовата подкрепа на проекта, но и са фундаментална основа за нови теоретични и практически разработки, свързани с преподаването на българския език като чужд.